

De Ideebuscommissie Utrecht ontving van de heer A. P. Korssen, werkzaam op de Montage Abstederdijk een voorstel om de verpakking van onze elektroden te wijzigen, waardoor deze goedkoper werd, maar toch doelmattig bleef. Het voorstel werd goedgekeurd en het leverde een dusdanige besparing op, dat de heer Korssen hiervoor een beloning van maar liefst f 175,— kreeg uitgekeerd.

Horizontaal: 1. afdeling bedrijf Maanweg; 12. roep; 13. wat; 14. rekenkundig getal; 16. reeds; 17. personeelsorganisatie; 18. en anderen; 19. radiofiguur; 20. meisjesnaam; 21. achtling; 22. lidwoord; 23. rivier in O-Europa; 24. kippetrodduk; 25. voegwoord; 26. ijs (Eng.); 27. soort onderivis; 29. spel; 34. woord; 31. spij; 34. afdeling bedrijf Maanweg; 37. brandnetel (Lat.); 39. nazeggen; 41. zeer kleine hoeveelheid (fig.); 42. dansen; 43. heester; 44. hemellichaam; 45. gereedschap; 46. bekende weg; 50. dorshoofd op IJva; 52. een der weldoende goden; 53. staaf; 55. afdeling bij VDH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1/2				7/3			1/4			1/5
1/6		7/2								1/8
1/9				2/0			2/1			2/4
2/2				2/3						2/4
2/5				2/4						2/2
	2/8		2/9	3/0		3/1	3/2		3/3	
		3/4	3/5			3/9				4/0
							4/2			
								4/3		
4/4								4/4		
				4/6						
				4/7				4/9		
				5/2				5/3		
5/0	5/1								5/4	

PUZZEL

Nr. 90

Verticaal: 1. vrucht; 2. gereedschap; 3. onderkomen; 4. krijgsgod; 5. kleding; 6. afdeling bij VDH; 7. Europese hoofdstad; 8. jongensnaam; 9. Neptunus; 10. dunn; 11. gemeente in Belgisch Limburg; 12. vroege vaste rubriek in het VDH-tijde; 15. afdeling bij bedrijf Maanweg; 28. verstandhouding; 29. alfabet; 30. figuur in drama van Shakespeare; 31. stad in Duitsland; 32. zo (Lat.); 33. zelfzucht; 35. houn-

dinge; 36. Ned. handel-mij; 38. rivier; 40. plaats in N.B.; 46. gedwee; 47. voorzetsel; 48. vloeistof van de kaasbereiding; 49. meisjesnaam; 51. rivier in Siberië; 54. lichaamsdeel.

Oplossingen moeten uiterlijk woensdag 12 december a.s. in het bezit zijn van meijufrouw Hartsmaker, redactie VDH-tijde. De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

GASTENBOEK

- 3 december 28 leerlingen van de Nuis-MULO te Den Haag.
- 10 december 27 leerlingen van de Gemeentelijke HTS te Utrecht.
- 14 december 30 leerlingen van de Openbare UILO te Wassenaar.
- 19 december 40—45 Solex-dealers, relaties van R.S. Stokvis & Zn. 's. Middags.

Gefeliciteerd!

HUWELIJK.

Den Haag: C. J. Spruyt, Radiomontage, met mej. E. Zuidam, Transistorfabriekage, d.d. 15-11-1962.

Den Haag: J. v. d. Sluys, Werkvoorbereiding Maanweg, met mej. S. Oudshoorn, Typekanier, d.d. 26-11-1962; J. P. Dijk, Mechanische Afdeling T.C., met mej. P. J. Bol, d.d. 28-11-1962; G. M. A. van den Berg, Laboratorium voor Onderwaterrecherche, met mej. J. Hector, d.d. 30-11-1962.

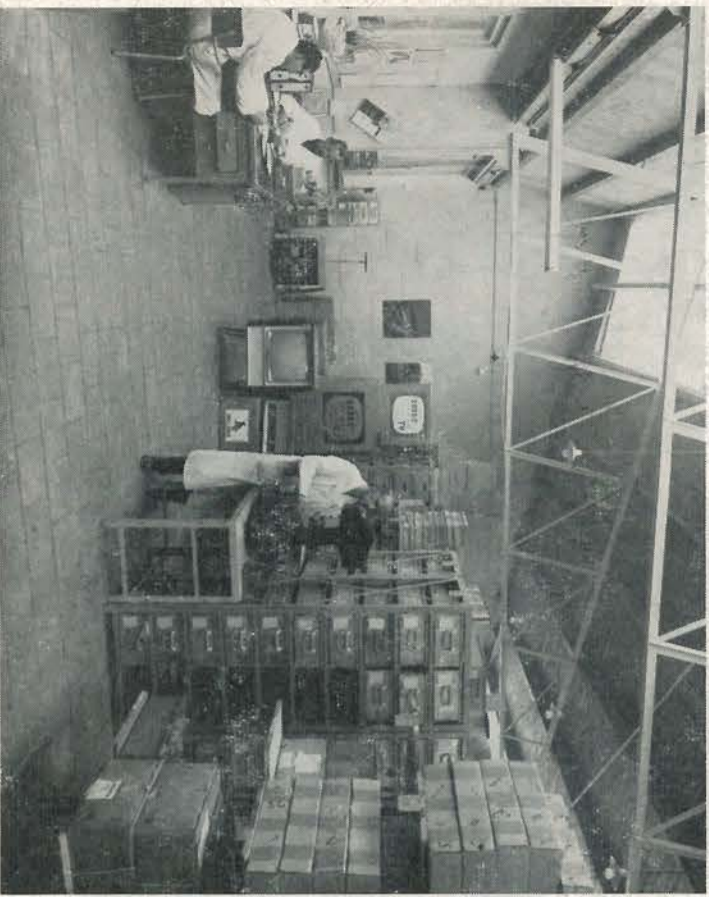
Utrecht: B. G. Kreugel, Stempelmakerij, met mej. T. Biegel, d.d. 15-11-1962.

GEBOREN.

Den Haag: Herman C., zoon van C. Keuning, A. en J. M., d.d. 5-11-1962; Dave, zoon van C. Haase, Meubelmakerij, d.d. 5-11-1962; Nicolaas J. P., zoon van H. J. Hoogdijn, Gereedschapmakerij, d.d. 4-11-1962; Ingrid T., dochter van G. J. Laarand, Tijdschryverij, d.d. 2-11-1962; Robert S., zoon van J. A. Krimpen, TV Montage, d.d. 10-11-1962.

Den Haag: Petronella, dochter van W. Dorst, Inkoop, d.d. 14-11-1962.

Utrecht: Ronald, zoon van G. J. van Poppel, Draaierij, d.d. 13-11-1962.

Door de gestadige groei van de produktie was er dringend behoefte aan grotere magazijnruimte.

Om in deze behoefte te voorzien heeft de gemeente Sneek, op echt Friese koninkrijke wijze, besloten een stuk van ± 235 m² aan de bestaande loods te doen bijbouwen.

Immediëls is het bouwwerk gereedgekomen en in gebruik genomen.

In dit bijgebouw zijn nu de afdelingen Inkomende, Goederen, Expeditie, Magazijn en de Solex-Service ondergebracht.

Door de ontruiming van het „oude“ magazijn bestond nu tevens de mogelijkheid om de Gereedschapmakerij aldaar op wat ruimere schaal op te zetten.

W. J. Laurentius.

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 769
7 december 1962

VANDER HEEEM

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

**SINT-NICOLAASMIDDAG
bracht veel vreugde**

Het was weer echt feest voor de kinderen van onze personeelsleden op zaterdagmiddag 1 december. Ruim 120 kinderen hebben genoten van de goocheltoeren van de heer Antonini. En wat waren er flinke helpers voor de goochelaar. Peter, Laura, Henne, Martje en Wim brachten het er prachtig af. Zo maar een ei laten verdwijnen en weer te voorschijn toveren. Kleine goochelaars in de dop.

Daarna kwam er een gezellige poppenkast, waarvan vooral de kleinsten bijzonder hebben genoten.

En toen was het ogenblik gekomen, waarop iedereen in spanning had gewacht: de komst van Sint-Nicolaas. Onder het geesdriftig zingen van de kinderen, kwam daar plotseling Don Alfredo, een van sint's pieten, door het raam naar binnen gesprongen, rijk beladen met kleurige ballonnen. Maar oei, kwam Sint-Nicolaas zelf niet mee? Don Alfredo was bij een verkeersstop-ping van Sint-Nicolaas en Don Sebastio afgetrakt en wist niet waar zijn bisschop gebleven was. De kleintjes waren vol spanning en helemaal „in“. Met een grote vrijmoedigheid lieten zij Piet graag in hun midden wachten, in de hoop dat Sint-Nicolaas zelf toch ook maar gauw zou komen.

Daar hoefden zij gelukkig niet lang op te wachten.

Zoals elk jaar was de goedgehelig man vol vriendelijkheid en toewijding. Voor vele van de kinderen had hij een persoonlijk woordje en natuurlijk voor allemaal een cadeautje. Met dit geschenk in hun handen geklemd gingen de kinderen voldaan en glunderend om half vijf naar huis.

R.K.

Twee van de kinderen, die even bij de Sint moesten komen.

De „sint“ Piet wordt door twee flinke kinderen naar Sint-Nicolaas op het podium gebracht.

in Utrechtse kinderhartjes
Een van de jongens die goochelles kreeg.

Het bezoch van Sint-Nicolaas is alweer voorbij. Hier vertaalt hij met zijn knechten de zaal.

SINT RIEP VELE KLEINTJES BIJ ZICH

Zoveel kinderen... en toch leeft er in allen slechts één gedachte: de komst van de goede sint en zijn pietenbazen. Zou hij misschien eerder komen als ze hard zouden zingen? In ieder geval gebede dat. En ja hoor, daar kwam de goedheilig man het Ontspanningsgebouw in Den Haag waardig binnen schrijven, voorafgegaan door vrolijk schetterende muziek. Zijn pietenbazen liepen achter hem aan en probeerden al de naar hen uitgestoken handjes te drukken. De kinderen gleden en sprongen enthousiast van hun banken op en af. De helpsters kwamen handen tekort om ze op hun plaatsen te houden. Nadat de sint was gezeten en een kalm handgebaar had gemaakt, zat de gehele kinderschaar in stille afwachting van wat er ging komen.

De heer Van Duren, Chef Personeelszaken, heette de sint en zijn pietenbazen van harte welkom. Hij bracht in herinnering dat oom Leo er niet meer was om hen te verwelkomen en dat ieder dat zeer betreunde. De sint dankte voor de vriendelijke ontvangst. Hij liet de kinderen en-

ge liedjes zingen. Daarna gaf Piet hem zijn „gouden boek.“ De goede sint las met veel moeite, vanwege zijn oude leeftijd de namen van enkele kinderen. Sommigen kwamen schoorvoetend, anderen moedig en huppelend. Allemaal zagen we hoe mooi en hoe nieuw de breiëls van één vriend de jongens waren. De Sint gaf enige vriendelijke paedagogisch verantwoordte wenken en de kinderen beloofden allen

gedrag van Piefje smeetpoets af en be-loofde stiekum zelf netter te zijn. Naar leders wens liep het stuk af met een happy end. De kinderen reageerden enthousiast en de tranen, die de afwezigheid van de ouders bij het begin van de middag had opgewekt, waren alang weer vergeten. Bij de uitgang kregen ze allen nog een pakje van de goede sint. Het feest was erg geslaagd en ik geloof dat zowel de kinderen als de ouders een prettige middag hebben gehad.

B.O.

En daar is Sinterklaas... achter hem twee zwarte Pieten. Sint wuift vriendelijk en vele kleintjes wilen hem een handje geven.

grif beterschap en huppelden opgelucht en met een hand vol snoep het podium af.

Terwijl de kinderen, en niet te vergeten de ouders, „dag sinterklaasje“ zongen, vertrok de sint en toen ik goed keek, zag ik kleine zweeltruppeltjes op zijn voorhoofd. Ach ja, hij is ook al zo oud. De pietenbazen hadden meer moeite om weg te komen; maar zij hadden dan ook strooigoed bij zich.

Rammelende wagens met containers, gevuld met limonade, kondigden de pauze aan. Gretige handjes grepen de bekers en nog gretiger mondes dronken het zoete vocht. Het gevolg was, dat tijdens de poppenkastvoorstelling vele helpsters met kinderen aan de hand „naar voren“ verdwenen. De ouders smulden van hun speculaas en chocolademelk.

Na de pauze kwam oom Jooop, de heer J. Kranenburg, die de kinderen en de ouders nog een gezellig uurtje bezorgden door zijn spel met poppen. Ieder, zelfs het meest slordige kind, keurde het

Dag Sinterklaasje, dag; luud zingen de kinderen die, jammer dat Sint al zo gauw moet vertrekken.

FOTO HEER LEO

Aan personeelsleden die daarop prijs stellen, zal een portretfoto van wijlen de heer L. W. van der Heen worden verstrekt. Zij die dit aandenken wensen te ontvangen, kunnen dit opgeven aan mev. Vos, afdeling Public Relations, en wel uitsluitend in de vorm van een eenvoudige briefje waarin naam, voorletters en adres worden vermeld. Dus niet telefonisch aarb. Men gelieve er rekening mee te houden dat met de toezending van het gevraagde waarschijnlijk enige tijd gemoeid zal zijn.

Desgewenst kan, in de plaats van dit portret in briefkaartformaat, ook een andere op het overlijden van wijlen onze president-directeur betrekking hebbende foto worden verstrekt. Zo is het onder andere denkbaar dat sommigen de voorkeur zullen geven aan een foto van de erewacht, indien zij daarvan deel uitmaken.

Ter verkrijging van één dezer andere foto's dient men zich te wenden tot de heer Schrevel, afdeling Personeelszaken.

MASSALE SOLEX-FOTO

Vorige week zaterdagmorgen verzamelde zich in de kantine van de Kastenfabriek behalve enige officials van Stokvis en het reclamebureau HVR, een 60-tal Van der Heeners. Zij waren daar bijeen om bij monde van de heer Koopman de laatste aanwijzingen te vernemen met betrekking tot de mammoet-foto, welke straks op het stratenparade van de Maanweg van hen zou worden genomen.

De opzet was namelijk, dat deze sportieve groep de toekomstige koper van de nationale bromfietser, de SoleX, in leijd, geslacht en beroep op een massa-kleurenfoto zou uitbeelden. Deze foto zou o.m. dienen om een kwart miljoen SoleX-folders voor het jaar 1963 te stieren.

Aan deze medewerkers was tevoren een schets uitgereikt, waarop nummer, plaats, houding en kleding vermeld stond.

Na afloop van „de inleiding“ begaf het gezelschap zich via de SoleX-service, waar evenzo vele SoleX'en werden uitgereikt, naar de Maanweg. Intussen had de fotograaf met al zijn instrumenten op het dak van één van de loodsen plaatsgenomen en begon de heer Koopman — als een massa-regisseur — vanachter zijn microfoon de opstelling te registreren.

De Haagse politie was gelukkig zo vriendelijk geweest om voor de afzetting te zorgen. Ook de weergoden waren ons zeer goed gezind, zodat de tijd, dat in de koude moest worden geposeerd, zoveel mogelijk beperkt kon blijven.

Dank zij de voortreffelijke medewerking kon één en ander vlot verlopen en deed de voldoening van deze operatie zelfs het kopje koffie na afloop nog beter smaken. Met een kort woordje en een leuk cadeautje aan alle medewerkers werd deze operatie „Massale SoleX-foto“ beëindigd.

V.H.

OOSTENRIJK en zijn postzegels

Om redenen van zeer uiteenlopende aard zijn er in ons land heel wat verzamelaars van de postzegels van Oostenrijk. Een van deze redenen is het feit, dat dit land zulke mooie zegels uitgeeft; mooi qua ontwerp en uitvoering. De ontwerpen getuigen van groot kunstenaarschap en de uitvoering en druktechniek van groot vakmanschap.

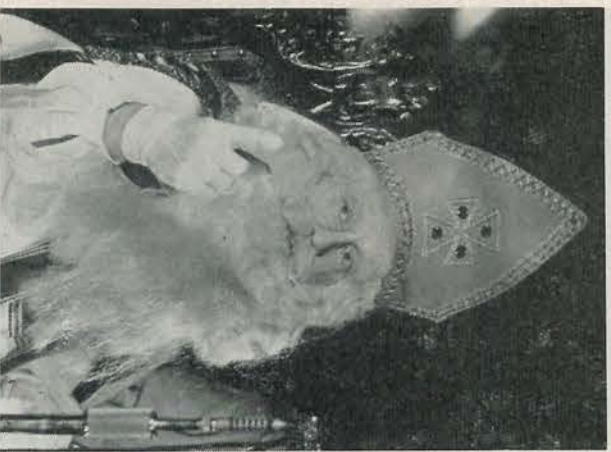
Reeds vele jaren, namelijk vanaf 1948, is de onvolprezen serie „kledetrachten“ in gebruik, doch deze wordt thans in versnel tempo vervangen door een serie historische gebouwen. Begonnen werd op 22 oktober 1957 met de 10 Schilling, waarop de burcht Heidenreichstein staat afgebeeld. Pas op 27 augustus 1958 kwam een tweede zegel in deze serie uit, een S. 1.50 met de afbeelding van de Rabenhof te Wenen-Erberg. Kort daarna, namelijk op 26 november verscheen een 2 Schilling met een afbeelding van de kerk in het wereldbekende plaatsje Christkindl, terwijl op 15 januari 1959 de 1 Schilling verscheen met als afbeelding de basiliek van Mariazell. Deze zegel is in drie uitvoeringen verschenen, waarop wij niet nader zullen ingaan.

Nadat op 20 oktober 1959 nog een zegel van 50 Groschen aan de serie was toegevoegd, kwamen op 28 januari 1960 weer zeven nieuwe zegels de reeks aanvullen en op 13 juni van datzelfde jaar verscheen nog een S. 4.50 met het vliegveld Wenen-Schwechat erop afgebeeld. Dit ter herdenking van de opening van deze luchthaven.

Ongeveer 1½ jaar later verscheen de 20 Groschen (hoerenhoofstede in Mörbisch) terwijl onlangs op 21 september weer 5 zegels uitkwamen; waarvan de meest interessante de S. 2.20 is, daar men hierop het Beethovenhuis in Wenen-Heiligenstadt ziet. Op 6 november kwamen dan nog 5 stuks, waaronder afbeeldingen van het raadhuis in Wenen, de brug over de Donau in Linz en de Zwitserse toren in Wenen. Hiermede zal deze serie dan wel compleet zijn.

Vervolg pag. 4 kolom 2

Vernamend heit Sint zijn tinger op: zullen jullie zoet zijn? Oh, wat weet die Sint dat goed als de kinderen stout zijn geweest.

Bertie van der Vooren is een van de kinderen die op het polium bij Sint-Nicolaas mocht komen. Met broekzakken vol snoep keerde hij in de zaal terug.

EEN FRAAIE PRESTATIE

Hiep hiep hoera voor de 100.000ste stofzuiger welke voor het eerst in de geschiedenis van de fabriek Maanweg binnen één jaar tijd werd geproduceerd.

Met deze foto bent u deelgenoot van de vreugde toen woensdag jongstleden dit mooie aantal met verschillende Typen stofzuigers werd bereikt.

Horizontaal: kikkvovs — test — Sint — piccolo — muis — penseel. Verticaal: insect — stopmes — toebel — slot — man.

Prijswinnaars

- 1. (f.15.—) Th. A. Oosterlaken, 2330. 2. (f.10.—) H. B. Oerdoom, 1503. 3. (f. 7,50) A. Wilson, 3370. 4. (f. 5.—) H. Bullman, 2510. 5. (f. 5.—) S. W. Peters, U26+45. 6. (f. 5.—) J. A. H. Hekker, 1503.

SPREEKuur O.R.

In verband met het niet werken op de dinsdag 25 december en 1 januari a.s. is het spreekkur van de Ondernemingsraad Maanweg vertzet naar de maandagen 24 en 31 december.

Vrijdag 14 december 1962 is het 12½ jaar geleden dat de heer W. H. Oortwijk ging werken bij Van der Heem N.V. op de afdeling Draaiery. Daar kunt u hem nog vinden als u hem wilt feliciteren.

Gefeliciteerd!

HUWELIJKEN. Den Haag: M. J. Maters, Mechanische Afdeling T.C., met mej. M. Jongman, d.d. 4-12-1962.

Hartelijk dank!

Chef, bezen en collega's, alsmede comité ziekentroost dank ik ten zeerste voor de betoonde belangstelling en aardige attenties, ondevonden bij mijn ziekzijn. F. W. H. Ooijman, Mech. afd. T.C.

Hiermede dank ik het comité ziekentroost voor de mooie fruitschaal en de attenties die ik heb ontvangen van mijn collega's. Mevr. J. G. Vreelms, Montage ENAR.

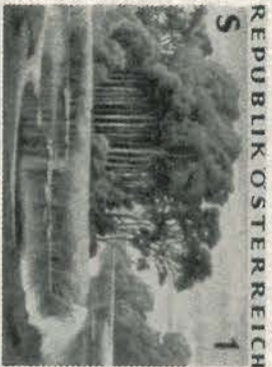
Dank aan collega's en Ziekentroost voor de belangstelling en attenties tijdens mijn ziekte. C. Kuiper, Gereedschapmakerij.

Het zijn echter niet alleen de gewone frankceurzegels die onze aandacht trekken, ook de gelegenheidszegels en weldadigheidsinsigelen zijn steeds ware schildersrijtes. Hiervan willen wij er gaarne enige noemen.

We beginnen dan met de mooie, uit 10 zegels bestaande, en in 1946 uitgegeven Stephanus-serie. Ook de luchtposzegels van 1947 zijn stuk voor stuk juweeltjes, terwijl de in ditzelfde jaar ter gelegenheid van de Oostenrijkse kunst tentoonstelling verschenen 10 zegels er niet bij ten achter staan.

Verder bladerende in mijn verzameling trekken de in 1948 uitgegeven bloemenzegels de aandacht, alsmede de hierop volgende serie „Künstlerhaus“ te Wenen en „Dom van Salzburg“. Aan het einde van 1948 verschijnt dan de „Stille Nacht, Heilige Nacht“ zegel met de afbeeldingen van Franz Gruber en Josef Mohr. Het was toen namelijk 130 jaar geleden, dat Kapelaan Josef Mohr aan organist Franz Gruber vroeg om voor een door hem geschreven lied een passende melodie te componeren voor koor en gitaar. Volgend jaar op 7 juni is het 100 jaar geleden, dat Franz Gruber stierf; zijn naam doet mij er nu aan denken dat geen land zoveel zegels om musici te eren heeft uitgegeven als Oostenrijk. Voor het eerst op zeven in 1922 uitgegeven zegels, in 1947 Franz Schubert, in 1948 Zietner, in 1949 Johann Strauss Sohn, Anton Bruckner, Johann Strauss Vater en Karl Millöcker. Hierna volgen nog vele anderen, waarvan we slechts noemen Wilhelm Kienzl (1951) en Mozart (1956).

Vanaf 1949 werd ieder jaar, uitgezonderd in 1951, een zegel uitgegeven ter gelegenheid van „de dag van de postzegel“. Ook dit jaar zal dat weer het geval zijn. Overigens heeft men het in de laatste vier maanden van 1962 in Oostenrijk wel erg druk met nieuwe postzegels, want behalve de reeds genoemde 10 zegels van de serie historische gebouwen verschenen op 9 oktober een uit drie zegels bestaande serie

„Het Oostenrijkse woud“. Hieraan waren op 2 oktober voorafgegaan een sportmotiefzegel en een zegel „50 jaar padvindersbeweging in Oostenrijk“. Op 6 november volgt een zegel ter gelegenheid van het 12½-jarig bestaan van de Oostenrijkse spoorwegen en op 26 november de reeds eerder genoemde zegel „dag van de postzegel“.

Er valt nog heel wat meer over de postzegels van Oostenrijk te vertellen, we zouden er maandelang deze rubriek mee kunnen vullen, maar willen eindigen met uw aandacht te vestigen op de mooie kerstzegels van 1949, 1953 en 1954, alsmede de Moederdagzegel van 1958. Voor de renvrienden wijzen we nog even op de vier in 1959 ter gelegenheid van het internationale jachtcongres uitgegeven zegels.

V. d. Loo.

IN MEMORIAM

Vrijdag 30 november j.l. overleden wij het volkomen onverwachte bericht, dat onze medewerker D. A. van der Ven was overleden.

Hoewel betrokkene nog maar korte tijd bij ons in dienst was — 24 september 1962 — was het hem reeds gelukt het vertrouwen van zijn superieuren te verwerven door zijn bijzondere ijver en plichtsbet. Woensdag 28 november meldde Van der Ven zich ziek en na een spoedopname in het ziekenhuis volgde een operatie, die hij niet meer te boven is gekomen.

Moge zijn vrouw en zijn nog drie jonge kinderen uit de ijver en het plichtsbet van hun man en vader de moed en de kracht vinden om dit leed te dragen.

Ondanks het reeds genoemde korte dienstverband zullen ook zijn collega's op de Keulsekaade in hem een goede vriend missen.

H.K.I.

De heer M. H. Feijen, werkzaam op de afdeling Gereedschapmakerij, zal woensdag 12 december a.s. schitteren door afwezigheid vanwege de nering van zijn 12½-jarig dienstverband bij ons bedrijf. Gefeliciteerd!

Advertisement for 'het V.D.H.-tje' featuring a large illustration of a factory building and the logo 'VANDER HEEM'. Text includes 'WERKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.' and contact information for the Redacteur: C. SCHREVEL, Nr. 770, 14 december 1962.

WAT DE ONDERNEMINGSRAAD BESPRAK

De Ondernemingsraad Maanweg kwam dinsdag 4 december j.l. bijeen onder voorzitterschap van ir P. G. Zaaijer. Een aantal belangrijke onderwerpen kwamen aan de orde, zoals de mededelingen door de voorzitter, pensioenfondsregeling, muziek onder het werk, automaat voor verfrissende dranken en het merit-rating systeem.

Directiemedelingen.

De heer Zaaijer deed mede dat vanmorgen in de algemene vergadering van aandeelhouders de benoeming heeft plaatsgevonden van prof. ir J. J. Broeze tot commissaris en van de heer F. de Hartog tot Wassenaar tot directeur van Van der Heem N.V.

Globaal genomen zijn de taken van de 3 directeuren van ons bedrijf als volgt verdeeld:

Ir L. C. Gussenhoven — financiën en verkoop Stokvis en Philips. Ir F. de Hartog — export, verkoop professioneel en het commerciële gedeelte van de afdeling Inkoop. Ir ir P. G. Zaaijer — ontwerpgroepen, fabricage en personeelsbeleid.

Zoals de voorzitter reeds in de onlangs gehouden COR-vergadering mededeelde, zijn de cijfers over de eerste 10 maanden van het jaar 1962, in vergelijking met de overeenkomstige cijfers van 1961 minder rooskleurig. In details gaat hij in op mogelijke oorzaken van dit verschijnsel, waarbij hij erop wijst dat pas definitief iets over 1962 kan worden gezegd als ook de belangrijke maanden november en december achter de rug zijn.

De heer Zaaijer wijst erop dat, willen wij dezelfde winst maken, bij het gestegen kostenniveau een grotere omzet dan het vorige jaar bereikt moet worden. Dit nu zal vrijwel zeker niet het geval zijn. Gezien de te verwachten omzet in de professionele sector is er geen enkele reden om 1963 niet met vertrouwen tegemoet te zien.

De voorzitter deelt vervolgens mede, dat besloten is een aantal medewerkers, die werkzaam zijn voor de radio- en televisiesector van ons bedrijf, over te plaatsen naar de telecommunicatie-fabricage-afdelingen, waar op het ogenblik door het aantlopen van nieuwe orders gebrek aan personeel is. Uiteraard zijn of worden regelingen getroffen om eventuele verschillen in beloning verantwoord en goed op te vangen.

Pensioenfonds.

De raad vraagt of er iets gedaan kan worden om 2 categorieën van ons pensioenfonds, die niet in het pensioenfonds deelnemen, alsnog in het fonds op te nemen of iets anders voor hen te doen.

Deze groepen zijn:

- 1. zij, die bij indiensttreding boven de leeftijdsgrens voor toetreding zijn.
- 2. zij, die voor 1 januari 1962 in dienst traden en niet op vrijwillige basis zijn

toegetroden tot het pensioenfonds. Na uitvoerige discussie wordt besloten zowel met het bestuur van het Pensioenfonds als het Sparfonds in overleg te treden of er iets en zo ja wat er voor de eerste groep gedaan kan worden; voor de tweede categorie wordt overwogen hun door een deskundige, samen met een lid van de Ondernemingsraad, te laten afdelen op de risico's die zij nemen door niet tot het pensioenfonds toe te treden.

De heer Zaaijer wijst erop de eigen verantwoordelijkheid van deze personeelsleden, die, mis zij de vereiste wachttijd hebben door-gemaakt, nog steeds op elk moment tot het pensioenfonds kunnen toetreden.

Muziek onder het werk.

De commissie heeft onderzocht hoe het best de vele klachten over de muziek onder het werk kunnen worden ondervangen. Een oplossing schijnt nu gevonden te zijn. Aan de Maanweg zal binnen af-

zienbare tijd begonnen worden met het geven van muziek via te huren geluidsbandjes, die steeds worden gewisseld. Deskundigen hebben op deze bandjes speciaal voor onder het werk geschikte muziek verzameld.

Automaat verfrissende dranken.

Het bedrijf Utrecht heeft reeds enige tijd een automaat, waaruit gekoelde limonade en dergelijke dranken kunnen worden gekocht. De vraag van de Ondernemingsraad Maanweg is of dergelijke automaten ook in het bedrijf Maanweg kunnen worden geplaatst.

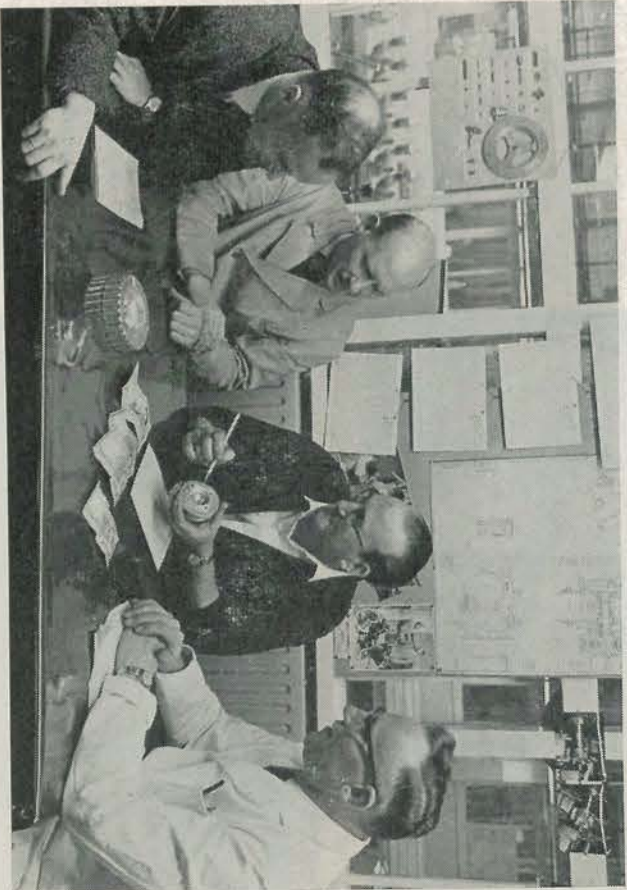
De voorzitter antwoordt dat hij de afdeling Personeelszaken eerst gedelegen wil laten onderzoeken wat de resultaten van deze automaat zijn; niet alleen qua verkoop, maar bij voorbeeld ook wat de onderbreking van het werk betreft. Daarnaast zal de directie beslissen of iets dergelijks ook hier mogelijk is.

Merit-rating systeem.

Het blijkt dat er de laatste tijd nogal wat vragen rijzen over het in ons bedrijf toegepaste merit-rating systeem.

Nadat de raad hierover van gedachten heeft gewisseld, wordt besloten dat de

Vervolg pag. 4 kolom 1

De heer G. J. M. Cos van de afdeling Draaiery te Den Haag had een voorstel over het vlakken van de cilinderkop van de Solemotor. Uiteindelijk is de uitwerking van zijn idee geheel anders geworden, maar toch is de grondgedachte verwzenlijkt. Hierdoor werd een beloning van f 130,— zijn deel. Op de foto ziet u hoe de heer Cos (v.l.a.r.) de heren Borlefs, Rog en De Gruyter een uitreiking geeft over zijn voorstel.

Enkele van de prachtige cadeaus.

Verhengde jongens bij de zojuist gekregen spoorwagentrein.

U MAAKTE

VELE KINDEREN BLIJ

Twee dagen is gedurende de pauze het speelgoed tentoongesteld, dat gekocht is van het door het personeel Maanweg bijeengebrachte geld en bestemd was voor de kinderen van een tehuis van het Leger des Heils, Vliet en Burgh, niet ver van ons bedrijf verwijderd.

Enkele personeelsleden, die zeer nauw bij de organisatie of fabricage van een en ander betrokken waren geweest, zijn maandag 3 december j.l. getuige geweest van de vreugde waarmee al dit mooie speelgoed is ontvangen.

Een hele middag feest. Eerst vermaaken Ben Vroklage met zijn tekeningen en

de heer Cohen met zijn goocheltoeren de grote kinderschaar, die echter zelf ook nog aan het feestprogramma meewerkte met leuke versjes opzeggende.

Om half vier werd Sint-Nicolaas verwacht. Iedereen zong voor die tijd nog dapper mee met het grote reperitoir Sint-Nicolaasliedjes, maar toen de eindelijk de goedheilig man binnenschreed, drongen de allerkleinsten in hun kleine stoeltjes wat terug of klommen op schoot bij de kinderverzorgsters. Niet lang duurde deze vrees, want de grote kindervriend had voor iedereen een vriendelijk woord: hoe wel sommige kinderen wel een verneming verdienst hadden, omdat ze de vuilnisbakken leeghalen of omdat ze niet naar de kleuterschool wilden, en nog meer van zulke zaken. Ernst was in het geheel niet bang voor Sint-Nicolaas. Toen deze hem vroeg waarom hij niet naar de Kleuterschool wilde en iedere morgen huilwoordde bij parmantig: Ik heb geen zin. Sint gaf hem een recept voor zijn maken, dus alles zal nu wel in orde komen.

Graag zeiden de kinderen voor Sint-Nicolaas het versje over Karelletje op, die al zoveel...! Op de foto is het hem wel aan te zien.

Sint-Nicolaas had voor de zusters van het tehuis een tractatie bij zich: de pakjes voor de kinderen waren van tevoren al bezorgd. Sint kon niet blijven om ieder kind een cadeautje uit te reiken, dat zou hem te veel tijd kosten. Maar wel mochten de twee Zwarte Pieten even stroomen. Geen pepernoot is er blijven liggen, daar kunt u van verzekerd zijn.

Na het vertrek van Sint-Nicolaas werd de kinderen nog even verteld hoe de „speelgeest“ van het uirpakken waren.

Wachten tot alle pakjes zijn uitgedeeld, dan zal mafoor Veldman tot drie tellen en daarna mag iedereen pas kijken wat Sint voor hem of haar heeft meegebracht. Soms had een geschenk zo'n grote omvang, dat het amper door het kind kon worden vastgehouden, maar iedereen wachtte geduldig tot het sein van uirpakken werd gegeven. Toen was het een gekruk en getrek, een gepenteur en gekrak van pakpapier, gevolgd door stille bewondering voor het cadeau of een enthousiaste kreet om zoveel moois. Een tekenkist werd van boven tot onder bekeken, een poppenwieg werd leeggehaald, met een auto moest worden gereden. De kinderen kregen dan ook spoedig meer ruimte om met hun speelgoed te spelen; er werd getooid, gebald, gehamerd tot ze er moe van waren.

Nu brachten we nog een bezoek aan de baby-afdeling. Ook hier waren kinderen, die een lachje of een tranantie lieten zien toen allerlei vreemde personen met popjes en beestjes kwamen aandragen en deze in hun bedje legden.

Sint-Nicolaasfeest, hoe graag ook door ouders gewerd, is toch wel bij uitstek een feest voor kinderen, wier vreugde om een mooi stuk speelgoed door ouders met veel genoegen wordt gevolgd. Welnu, wij hebben gezien hoe blij ze waren, dank zij uw gaven. De dank van mafoor Veldman voor alles wat Van der Heem de kinderen van het tehuis heeft bereid geven wij u hierbij graag door.

De heer H. H. B. Caspers, gaat een jubileum tegenwoord. Woensdag 19 december a.s. is hij 12½ jaar bij ons in dienst. Hij is werkzaam op de Solemotoromontage. De redactie feliciteert hem hierbij.

KERSTBRIDGEDRIVE

Op vrijdag 21 dec. '62 wordt om 20.00 uur in de kantine van de Kastfabriek de traditionele Kerstbridgedrive gehouden. Inschrijving à f 2,— per paar staat open voor personeel van Van der Heem en ENAF met eventueel een introductie. U kunt zich uiterlijk tot 21 december, opgeven bij de heer Schäfers, Maanweg.

Kleine belevenissen met de sterren

Hoe beschikken het format van ons aller VDH-tje ook is, de redactie weet het toch zo te versterken, dat het iedere week steeds zeer gevarieerd van inhoud is. Het hoofdartikel op de voorpagina, een jubileumvermelding, soms een interessant schrijven over onze Oosterse afnemers, de postzegel- en puzzelbriek, enzovoort.

Tot mijn grote spijt mis ik nog steeds de rubriek die de laatste jaren, vooral in de dinsteluren, zo'n furore maakt, ik bedoel de sterrenrubriek. Zo er onder onze honderden Van der Heemers nu niemand zijn die ons iedere week kan vertellen wat er in de sterren geschieden staat, want gelooft u maar vast en zeker dat de meesten van ons iedere week sterren in het blad van hun vrouw het sterrenbeeld zoeken, waaronder zij geboren zijn, om daarna te lezen, wat hun de komende week te wachten staat.

In het blad van mijn dierbare echtgenote las ik deze week in mijn horoscoop dat een blonde dame over het water zou komen met een blinde tijding. Kijk, zie je... zo iets doet je toch wel wat en ik werd erg nieuwsgierig wie dat wel zou zijn. Ansje Stoppelaar kan ik wel afschrijven, want die heeft waterreus en voor geen prijs gaat ze met een boot mee. En Betsie Hoeltingel woont bij mij in de straat, dus waarom zou dat kind een bootreis maken om naar mij toe te komen? Mientje Zandkerel dan... dat zou wel eens kunnen, die is nog bij de Morra geweest. Maar Mien is kastanjebrun, hoe zij dat dan met die blonde dame?

Elke voorspelling is dan ook tot op heden, tén grote „sof“ gevoorden. De goede vriend die mijn pad zou kruisen, was een politie-agent die me een bonnie gaf voor een niet brandend achterhijl.

En die erfenis van die tante uit Amerika, die thans weer in Groningen woont, is je trinsie kletsboek, want haar man loopt al zes weken in de overbrugging. Al die flop-voorspellingen komen natuurlijk door het feit dat ik, man zijnde, sterrenkundig ben ingedeeld bij de „maagd“. En vertijk: zo iets vraagt gewoon om amoe en ellende. Was het nu maar bij de ram geweest, dat is tinniste andere koffie. Of desnoods als boogschutter, dat zit ook meteen goed. Als 'n ram verneemt dat er een blonde dame voor hem over 't water komt en die juffrouwe komt niet opdagen, dan gaat-ie haar desnoods zelf halen.

Maar dat kan je als maagd toch niet doen. In mijn horoscoop las ik, dat de 12e februari voor mij een belangrijke datum is. Omvullende probeer je dan uit te wisselen waarom. Misschien een verzoek om zitting te nemen in de directie van een grote instelling?

Maar op 12 februari van dit jaar lag de definitieve aanslag over 1960 en de voorlopige over 1961 in mijn brievenbus. Maar dat stond écht niet in mijn horoscoop! Waarvan akte!! W. V.

SINT IN HET PAEDOLOGISCH INSTITUUT

Van der Heem N.V. te Utrecht had dit jaar het Paedologisch Instituut te Amsterdam geadopteerd om er het Sint-Nicolaasfeest te verzorgen.

Dit tehuis heeft plaats voor ruim 70 kinderen in de leeftijd van 3-13 jaar, die met leer- en/of gedragsmoeilijkheden te kampen hebben.

Voor de viering van het feest was het mooie bedrag van f 680,— door personeelsleden bij elkaar gebracht. Aan de vertergens van de kinderen kon Sint-Nicolaas daarvoor ruimschoots voldoen.

Verrast, omdat hij zo'n groot pakje kreeg, gaat een van de jongens weer terug naar zijn plaats.

Met zijn 2 knechten werd de Sint allereerst door de stat van het huis en alle kinderen gezamenlijk enthousiast ontvangen in de grote speelzaal, waar de groepscadeaux werden uitgereikt.

Versillende daarvan waren door enkele personeelsleden vervaardigd: 3 sleeën, een grote garage met lift en een winkel met van het huis op prijs gesteld. Mede daaraan zijn „klanten“ kan bedienen. Daarnaast deden het elektrische treinstiel, de autoped en de voetbal het al even goed. Al-

Algemene vergadering van aandeelhouders

Onder leiding van de heer J. van Randwijk, president-commissaris, vond dinsdag 4 december een buitengewone algemene vergadering plaats van aandeelhouders in Van der Heem N.V.

Bij de aanvang van de bijeenkomst herdacht de voorzitter in gevoelvolle bewoordingen het recente overlijden van de heer L. W. van der Heem, in leven president-directeur, welke toespraak door de aanwezigen staande werd aangehoord.

Met ingang van 1 januari 1963 werd benoemd tot commissaris de heer prof. ir J. J. Broeze, te Rijswijk, en tot directeur de heer F. de Hartog, te Wassenaar.

De voorgestelde wijzigingen der statuten werden goedgekeurd. Met betrekking tot de gang van zaken in de onderneming werd van bestuurlijke meegedeeld dat de in het jaarverslag over 1961 uitgesproken verwachting van afzwakking der economische groei enerzijds en van stijging van het kostenpeil anderzijds zich in de resultaten over de eerste tien maanden van 1962 weerspiegelt.

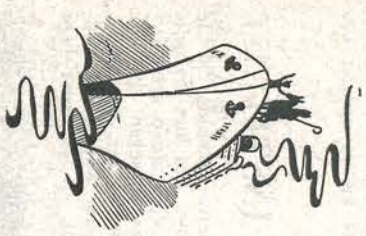
Ofschoon de omzet in 1962 ongeveer de hoogte van die van 1961 zal bereiken, zal het rendement tengevolge van de krimpende winstmarge lager zijn dan dat over het zeer gunstige jaar 1961.

De orderportefuille in de sector van de duurzame consumptiegoederen is gedaald, doch die in de professionele elektronische sector is aanzienlijk gestegen, zodat de orderportefuille in haar geheel belangrijk hoger is dan per eind 1961. Het jaar 1963 wordt dan ook met een gepast vertrouwen tegemoet gezien.

heren Borleffs, Van Duren en Spijs zullen bespreken wie er in een commissie ter bespreking van dit onderwerp zullen zitting nemen.

Rondraag.

Op verzoek van de secretaris van de raad geeft de heer Zaaier in het kort de levensloop weer van de commissarissen van onze vennootschap als ook van de nieuw benoemde directeur, de heer De Hartog.

Hartelijk bedankt!

Het personeel en oud-werknemers van Van der Heem N.V. zeggen hierbij de directe hartelijk dank voor de tractatie, die zij op 5 december in ontvangst mochten nemen.

Geslaagd voor:

VEV-examen sterkstroombouwer: G. Koetser, Onderhoudsdienst, Den Haag.
 IVO-examen technisch basisdiploma: J. G. v. d. Velden, Meubelmakerij, Den Haag;

GEBOREN.

Den Haag: Paul, zoon van C. J. Kraayenbink, Laboratorium voor onderwateerdekte, d.d. 23-11-1962; Beatrix C. H. F., dochter van H. Klippings, Mofelafdeling ENAF, d.d. 26-11-1962; Johannes, zoon van J. Wijst, Spoelafdeling, d.d. 29-11-1962.

Het Utrechtse Technisch Bureau heeft zijn intrek genomen in de werkruimte van de vroegere Tramo-montage. Deze nieuwe ste-volle afdeling biedt meer ruimte, zodat er zelfs proefseries kunnen worden samengesteld, hetgeen de werkvoorbereiding ten goede komt.
 Het Technisch Bureau zal op dit kantoor nog beter de gelegenheid vinden om zijn werkzaamheden ten volle te kunnen ontplooiën.

Hieronder volgen 13 Keer

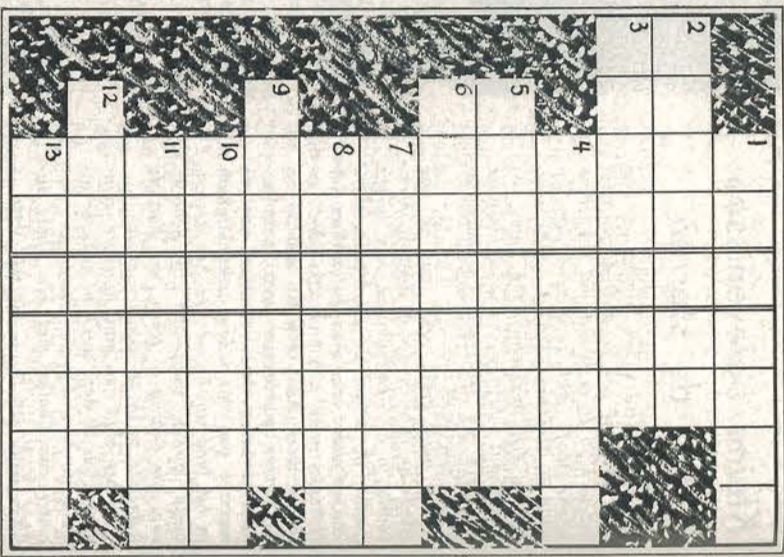
2 omschrijvingen van woorden. Het eerste woord van elk paar bestaat uit zes, 1, tweede uit zeven letters. Het tweede woord wordt gevormd door in het eerste woord een letter in te vullen. Om een voorbeeld te nemen: vaandel - bankdirecteur. zou worden: banier - bankier. Wanneer u de woorden van zeven letters in het schema invult en de ingevoegde letters tussen de dubbele lijnen zijn komen te staan, is tussen deze dubbele lijnen iets ontstaan, dat in veel Nederlandse gezinnen op oudejaarsavond gegeten wordt.

1. omhulsel waarin de krukas van een motor ligt — kaartspeeler; 2. voorkant van het onderbeen van de mens — in vroeger jaren stedelijk overheidsper-soon; 3. die met vrachtlies vervoeren de kost wint — iemand, die zich overteven deemoedig gedraagt; 4. nauwsluitend met tressen versterd huizenbuis — keeper; 5. een toneelstuk opvoeren — volgens een bepaalde opvatting schrijven; 6. vierkante gebakken steen — kraagsteen; 7. uur waarin onderwijs wordt gegeven — lesuur bestemd om te lezen; 8. toestel waarop men weeft; loppend touw waarmee men een zeil bijeenhaalt; 9. kriegswezen ter zee-rand (Lat); 10. vracht — het neerkomen op de grond van vliegtuigen; 11. zedenleer — tropisch slangvormig visje; 12. een specerij — omgang boven op een toren; 13. niet wijs — met stikhaden.

Oplossingen moeten uiterlijk maandag 24 december a.s. in het bezit zijn van

Aan allen die door gelukwensen, telegrammen, bloemen en geschenken ertoe hebben bijgedragen dat ons huwelijksfeest tot een onvergetelijke gebeurtenis is geworden, zeggen wij heel hartelijk dank.

A. van Steenbrugge, Gereedschapmakerij.

PUZZEL

Nr 91

meijufvrouw Hartsuiker, redactie VDH-tje. De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f15,—, 2e prijs f10,—, 3e prijs f7,50, 4e, 5e en 6e prijs f5,—.

Wij danken u...!

Hiermede dank ik namens mijn vrouw directie, chef, bazen en collega's voor de vele gelukwensen en cadens die wij ter gelegenheid van ons 25-jarig huwelijksfeest mochten ontvangen.

D. van Peursen, Draaierij.

Hiermede wil ik comité Ziekentroost mijn hartelijke dank betuigen voor de prachtige fruitmand, ook namens man en kinderen.

Mevr. J. Bodan, ENAF.

Hiermede dank ik collega's en Ziekentroost voor de belangstelling en goede gaven, welke ik bij mijn ziekte mocht ontvangen.

C. Kruijs, Serv. onderd. Mar. Cente.

Pauswisseling Den Haag

Gelijk een jaarlijkse terugkerende ceremonie zullen op 2 januari 1963 zonder verder uiterlijk verloop de pauswisselingen. Althans zullen zij, die in 1962 paus hadden van 12.00—12.30, in 1963 worden geacht hun lunch tussen 13.00—13.30 uur te gebruiken. Als consequentie daarvan verhuizen de „2e — pausers“ naar de eerste paus, met uitzondering van het personeel van de Nabewerking.

Ofschoon wij ons realiseren, dat er in ons bedrijf een voorkeur bestaat voor de 2e paus, vrouwen wij, dat iedereen hier het algemeen belang zal laten voor gaan voor deze persoonlijke voorkeur. Alleen dan is het mogelijk iedereen een plaats in onze kantines te garanderen. Personeelszaken.

het V.D.H.-tje

Redacteur
 C. SCHREVEL
 Nr 771
 21 december 1962

VANDER HEEM

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Feest van blijheid

en
 optimisme

Kerstmis

Terwijl ik deze regels neerschrijf beieren overal de klokken ten teken dat het stofelijk overschot van 'de oude Koningin' in Den Haag, dat eens haar residentie was, is aangekomen. Onwillekeurig vertoeven de gedachten bij dit sterven, dat het onontkoombaar einde is van alles wat leeft. Vandaar is het slechts een kleine sprong naar het begin van alle menselijk leven, het geboren worden. In deze tijd van het jaar gaan onze gedachten dan direct naar de voor de Christelijke wereld belangrijkste gebeurte der laatste tweeduizend jaar, die telken jare op 25 december weer wordt herdacht. Welke vorm van Christelijke godsdienst men nu bejijdt, of misschien in het geheel niet bejijdt, voor dat alleen iedereen is het Kerstfeest in het huisgezin toch wel iets meer dan alleen een paar dagen vrij en lekkerder eten dan normaal.

Er zullen op deze dagen maar weinigen zijn, die er niet eens enige ogenblikken voor over hebben om zich te bezinnen op de hogere waarden van ons leven, op de zin van alles wat we doen en waarnaar wij streven. Als wij op deze wijze trachten afstand te nemen van onze dagelijkse beslommeringen, van de steeds doorgaande strijd om het bestaan, de strijd om een ons aangemeten plaatsje in de maatschappij te verwerven, dan zullen we een glimlach om al dat gedoe van ons zelf en van alle min of meer gewichtige personages om ons heen, moeilijk kunnen onderdrukken.

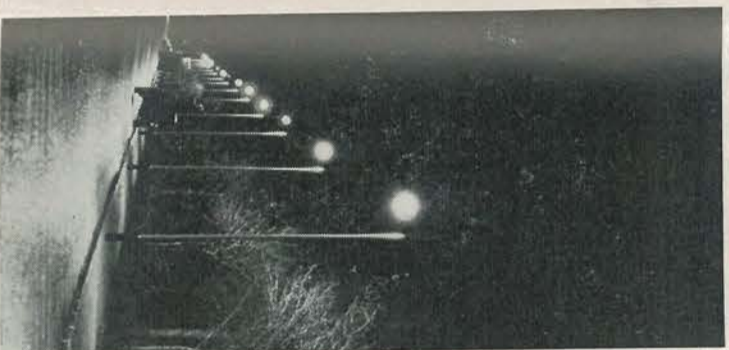
Als het ons dan lukt deze geesteshouding te krijgen, dan zal ons hart vervuld worden van genegenheid voor degenen, die ons naastaan en van vergevingsgezindheid voor degenen, die ons gekwetst hebben.

Maar ook zullen we onze toekomst optimistischer kunnen zien, ondanks alle moeilijkheden die er steeds toch wel zijn in onze werking en ons gezin. Het is van immense waarde deze optimistische kijk te behouden. Juist in deze tijd van onzekerheid over de toekomst, van gepoch, lawaai en spanningen zullen velen, die dit optimisme niet kunnen opbrengen, en spanningen zullen velen, die dit optimisme oorsprong. Dit optimisme gaan lijden aan tal van kwalen van nerveuze oorsprong. Dit optimisme kunnen we alleen maar verwerven door de taak, waarvoor we gesteld zijn, ook al is deze soms zwaar of geestdodend, naar beste kunnen en weten te vervullen, zodat we na beëindiging van onze dagtaak tevreden naar huis kunnen gaan.

Als we met deze geestesinstelling Kerstmis kunnen gaan vieren, dan zal dit schone feest een dubbele waarde hebben en zullen wij allen om ons heen iets mede kunnen geven van de vrede, die in ons is.

Ik hoop, dat u dit feest van de geboorte, van de blijheid en het optimisme op uw wijze in vrede zult vieren.

Jr. P. G. Zaaier.

VRÉDIGE RUST

NIEUW MAGAZIJN IN GEBRUIK

Begin december is op het binnenterrein van het complex Maanweg het nieuwe Lak- en Chemicaliënmagazijn in gebruik genomen. Dit nieuwe magazijn voldoet in alle opzichten aan de eisen die door de Hinderwet en de Arbeidsinspectie gesteld worden aan de opslag van giftige en brandgevaarlijke stoffen. Hiermede is een belangrijke mijlpaal bereikt in de geschiedenis van de magazijnen bij VDIH.

Vaten ligger niet meer buiten.

Al jaren lang was het een vurige wens verbetering te brengen in de opslag van lakken en chemicaliën. Hiervoor waren twee belangrijke redenen. In de eerste plaats voldeed de opslag niet meer aan de eisen die door de Hinderwet en Arbeidsinspectie hiertaan gesteld worden en in de tweede plaats was deze opslag in geheel ongeschikte en rommelige indruk doordat vaten e.d. buiten opgestapeld moesten worden en rondom het oude magazijn op het terrein verspreid lagen.

In het nieuwe magazijn zijn alle voorzieningen getroffen die voorgeschreven en noodzakelijk zijn, zodat van een werkelijk ideale magazijninrichting gesproken kan worden.

Inrichting uniek.

Zeer waarschijnlijk is dit magazijn een unicum in het land. Toen de plannen hiervoor uitgewerkt moesten worden, hebben de heer Franzen en ondergetekende verschillende bedrijven bezocht waar met giftige en brandgevaarlijke stoffen gewerkt wordt. We hebben echter nergens een dergelijke ideale magazijninrichting aangetroffen. Ook door persoonlijke contacten die ik met veel magazijnmensen heb, is mij nooit gebleken dat een dergelijk magazijn, althans in deze vorm, elders te vinden is.

Iets over het gebouw.

Het gebouw is opgetrokken met dubbele muren met spouw. Hierin zijn ontluchtingsrokers aangebracht tot 25 cm boven de vloer. Boven deze rokers, op het dak, zijn afzuigventilatoren aangebracht zodat kwade dampen die boven de vloer zweven regelmatig verwijderd worden. Bovendien zijn op 2 meter hoogte in de muren luchtgaten gemaakt om meer vluchtige dampen te laten ontsnappen. Het dak is zodanig geconstrueerd,

De vorkheftruck legt ieder vat op zijn plaats

dat bij een eventuele ontplofing niet de muren omver geblazen worden, maar het dak de lucht invliegt. Laten wij hopen dat dit nooit gebeurt zal.

De hoogte van het gebouw is bepaald door de maximale hoogte waarmee in het magazijn met een vorkheftruck de vaten e.d. gestapeld moeten worden.

Speciale voorzieningen i.v.m. brandgevaar.

Ook aan deze vorkheftruck moesten voorzieningen aangebracht worden om hiermede veilig in het magazijn te kunnen werken. In de uitlaat van de Towmotor, die met een verbrandingsmotor is uitgerust en met L.P.-gas aangedreven wordt, is een zgn. vonkenvanger aangebracht zodat deze uitlaat nu vonkvrij is.

De verlichting is geheel uitgevoerd met vonkvrije TL buizen die in speciale TL-trogen gemonteerd zijn. Alle draden voor deze verlichting bestaan uit 1 stuk, lasen van stikken draden aan elkaar komen in het magazijn niet voor, terwijl de schakelaars voor deze verlichting en de hoofdschakelaar buiten tegen de muur aangebracht zijn. Al deze maatregelen zijn getroffen om te voorkomen, dat door vonkvorming van te vorenkomen, dat door brand of een ontplofing in het magazijn zou kunnen ontstaan.

Het oude magazijn dat gedoemd is te verdwijnen.

Vaten op stellingen.

Over de inrichting van het magazijn is het volgende te vertellen. Langs drie wanden zijn stellingen aangebracht waarvan de vaten vloeiend e.d. opgestapeld worden. Deze vaten worden met behulp van de vorkheftruck in vier lagen boven elkaar gestapeld, zodanig dat elk willekeurig vat er uit te halen is zonder dat andere vaten eerst verplaatst moeten worden. De tweede rij van onderaf is bestemd voor vaten waaruit de vloeiend e.d. per liter getapt worden. De achterste rij van deze rij is iets hoger gemaakt, zodat deze vaten enigszins naar voren hellend hierin liggen, hetgeen de afgifte van de laatste liters uit een vat vergemakkelijkt.

Vanggoten.

Onder deze vatenstellingen zijn in de vloer zogenaamde vanggoten gemaakt, waarin de vloeiend e.d. kunnen worden opgevangen. Wanneer er onverhoopt brand zou uitbreken in dit magazijn, kunnen de brandende vloeiend e.d. niet over het terrein verspreiden, maar naar de vanggoten afvloeien. De afmetingen zijn zodanig, dat de gaten de inhoud kunnen bevatten van alle in voorraad zijnde vaten. Om een vlotte afvloeiing naar de gaten mogelijk te maken is de vloer naar drie zijden aflopend aangebracht, enigszins in de vorm van een diamantkop. De vloer is bovendien voorzien van een zuurbestendige bovenlaag.

Meng-, koelruimte en vergifkasten.

Op het middengedeelte van het magazijn zijn enige ruimten gemaakt, waarin het kantoor, een mengruimte, een koelruimte, vergifkasten, toilet en douche zijn ondergebracht.

In de mengruimte worden de lakken bij een constante temperatuur van 18° C (regeling door middel van een thermostat) op de vereiste viscositeit gebracht en eventueel op kleur.

De koelruimte is gebouwd met dubbele muren waaruit als isolatie glasvezel is aangebracht. De koeler is noodzakelijk voor het in goede staat houden van polyesterlakken en sommige lijnsoorten. De temperatuur mag hiervoor niet hoger zijn dan 18° C.

In de vergifkasten worden, de naam zeggend, de giftige stoffen bewaard. Deze kasten zijn volgens voorschrift van de Arbeidsinspectie van sloten voorzien en

Vervolg pag. 3 kolom 1

Het nieuwe chemicaliënmagazijn

KRO-TV-concert

Voor het concert op zondag 6 januari aanstaand door het Amsterdams Kunstmaandorkest onder leiding van Anton Kersjes is het volgende programma samengesteld:

concertaria „Menre di lasso" KV-513
 „Un bacio di mano" KV-541
 ouverture „Don Giovanni" KV-527
 concertaria „Per questa bella mano" KV-612

van W. A. MOZART.
 De aria's worden gezongen door de bas ARNOLD VAN MILL.

De laatste aria wordt op de bas begeleid door LEON GROEN.

Het concert begint om 21.25 uur. Belangstellenden voor deze uitvoering dienen om 21.10 in het Ontspanningsgebouw aan de Saturnusstraat 2 aanwezig te zijn.

De extra HTM-bussen (lijn 30) vertrekken:
 20.45 uur van het Hollandse Spoor naar de Saturnusstraat;
 22.30 uur van de Saturnusstraat naar het Hollandse Spoor.

Toegangsbewijzen zijn gratis verkrijgbaar bij de afdeling Public Relations — toetsel 522.

NCRV-TV-concert

Vier charmante Franse zangresies onder de naam LES GAMES

en de Nederlandse componist-pianist HANS OSECK

zijn de medewerkers aan het programma van 29 december aanstaande. Zij zullen worden begeleid door het befaamde orkest van PLSCHIEFFER.

Het is een directe uitzending, van 20.30 tot 21.00 uur. Belangstellenden moeten uiterlijk om 20.15 uur in het Ontspanningsgebouw aan de Saturnusstraat 2 aanwezig zijn. De extra HTM-bussen (lijn 30) vertrekken om:
 19.45 uur van het Hollandse Spoor naar de Saturnusstraat;
 ± 21.00 uur van de Saturnusstraat naar het Hollandse Spoor.

Gratis toegangsbewijzen te verkrijgen bij de afdeling Public Relations — toetsel 522.

VERVOLG VAN PAG 2

worden door één man beheerd, die tevens sleutelbewaarder is. De kasten zijn gestolen wanneer er geen afgifte plaatsvindt. Op het middengedeelte van het magazijn zijn voorts enige stellingen geplaatst, waarin bussen lak, verpakte chemicaliën e.d. opgeborgen worden. Voor de losse chemicaliën zijn een aantal scheptruggen onder deze stellingen geplaatst. De rest van het middengedeelte is bestemd voor opslag van goederen die op pallets of in boxplateaus gestapeld zijn.

Al met al is dit een magazijn waarin efficiënt en prettig te werken is en dat bovendien een lust voor het oog is wanneer men er binnenkomt. A. de Vries.

121/2 jaar

Dijf
 jubilarissen
 aan de
 Maanweg

In de komende weken zullen deze werknemers 12½ jaar in onze dienst zijn. Het zijn boven v.l.n.r. de heer D. van der Meer, Technische Dienst Den Haag, mevrouw M. A. Strouken-Sleurink, Spelentabroerage, de heer J. J. van der Geredtschapminkert, onder de heer C. Deen, Spuiterij en de heer J. A. van der Meer, Eindmontage T.C.
 Zij jubileren respectievelijk op 5-1-1963, 26-12-1962, 26-12-1962, 10-1-1963 en 16-12-1962.
 Wij wensen hun een prettige viering toe en feliciteren hen hierbij.

ENERGIE

Een interessant onderwerp, waarbij de schrijver zich echter maar niet moet wagen aan voorspellingen.

Ik herinner mij tenminste nog goed, dat mijn onderwijzer de klas zeer somber mededeelde, dat de kolenvoorraden in de gehele wereld angstwekkend minder werden. De optimisten onder mijn klasgenoten dachten: dat zullen we dan wel meten; de pessimisten zagen zich zelf als winters in de kou zitten, gehuld in zware bontkleiding.

De voorspelling van onze onderwijzer is (nog) niet uitgekomen. Toch kunnen wij deze man zijn vergissing vergeven, want reeds in 1866 maakte de toenmalige Engelse minister van energievoorziening, de heer Gladstone, zich ernstig zorgen over het uitgesput raken van de Engelse kolenvoorraden. Vele factoren, die de heer Gladstone en ook onze onderwijzer niet konden voorzien, zijn er de oorzaak van geweest, dat thans in 1962 er nog steeds in de gehele wereld vele kolenvelden zijn, waarvan de ontginning economisch

verantwoord is. Bovendien zouden de woorden van de onderwijzer thans op de kinderen geen indruk meer maken, want zelfs onze jeugd weet, dat energie zich in vele vormen kan voordoen en zich ook voortdoet. Denk hierbij maar aan de kernenergie, die ontstaat bij splitsing van bepaalde bouwstoffen.

Gelukkig kon onze onderwijzer ook niet vermoeden dat het energieverbruik per inwoner zou toenemen; de arme man zou dan nog veel pessimistischer in zijn uitspraak zijn geweest. Deze toename is speciaal zeer groot in die gebieden waar de welvaart enorm is gestegen. Toenemende welvaart betekent meer energieverbruik in de huishouding, meer energie voor transport (auto's) en meer energie voor de fabrieken. Ongeveer 50% van de opgewekte hoeveelheid energie wordt gebruikt in de huishouding en voor transport.

Vervolg pag. 4 kolom 1

HOE SINTERKLAAS KERSTMAN WERD

Heel, heel lang geleden was het ook eens een keer 5 december. Het was een koude, mistige dag en alle mensen liepen te hoesten en te niemen. Sinterklaas en Zwarte Piet hadden het erg druk gehad, want er waren toen nog veel meer kleine kinderen dan nu. Vooral Zwarte Piet had twee dagen en nachten lopen zweoegen om alle cadeaus op tijd te bezorgen. Gelukkig waren er nog geen televisie-antennes, dus Sinterklaas kon nog ongehinderd met zijn schimmel over de daken gaan.

Op een avond liep Sinterklaas door de stad. Hij was bij een goede kennis op bezoek geweest die hem een middelste voor de hoest had gegeven. Stroop met peper en een geklutst ei. „Daarvan moet Zwarte Piet elk uur een lepel nemen. Je zal zien dat hij morgen beter is,” had die kennis gezegd; hij was kruidenier en had Sinterklaas meteen een kilo stroop, een zak peper en tien eieren verkocht. Maar Zwarte Piet had al zoveel drankjes geslijkt en Sinterklaas was echt verdrietig.

gen als: „neem mij niet kwalijk”. De vreemde barste in lachen uit. „U mag gerust Nederlands spreken”, zei hij. „Spaans ken ik namelijk maar heel weinig”. De maan kwam nu tussen de wolken door en Sinterklaas zag nu tegen wie hij was opgebotst. „Ha die Kerstman”, zei hij, „ook alweer in het land?”

Vervolg pag. 3 kolom 3

Toen het eindelijk 7 december was geworden — jullie weten dat Sinterklaas eigenlijk op 6 december jarig is — en het tijd werd om naar Spanje terug te keren, was Zwarte Piet ziek en de docteur — zo heette vroeger een dokter — zei dat hij maar een paar dagen in bed moest blijven.

Zwarte Piet moest vreselijk vieze drankjes en poeders slikken maar hij werd maar niet beter.

„Ja”, zei de dokter „die arme Piet is niet gewend aan ons Hollandse klimaat. Hij mag beslist niet weg, voordat hij helemaal beter is”.

Sinterklaas had heel erg met zijn knecht te doen en liet de knapste dokter van het land komen. Maar

Op woensdag 26 december a.s. is het 12½ jaar geleden dat de heer R. Schütte bij ons in dienst kwam. Hij is werkzaam op de Gereedschapsmakerij. Onze gelukwensen.

VERVOLG VAN PAG. 3

Wie net zoals onze kroniekschrijver in augustus van het jaar 1961 bij een elektrische kachel heeft gezeten — maar dan in Oostenrijk — heeft zich misschien afgevaardigd, starend door beslagen ruiten naar de regen, waar de elektrische oer-gie vandaan kwam, die hem op dat moment verwarmde.

Hoewel ook Oostenrijk aangesloten is op het westeuropese koppelnet, is de kans toch wel zeer groot geweest, dat de voor de kachel benodigde energie in Oostenrijk zelf werd opgewekt.

Oostenrijk is namelijk het land, dat de grootste hoeveelheid elektriciteit levert aan het westeuropese koppelnet. Ongeveer 20% van het totale jaarverbruik van Oostenrijk wordt verkocht. Een „fabriek” met jaarlijks een omzet van vele tientallen miljoenen gulden! Dit betekent niet dat Oostenrijk geen energie van zijn buien koopt. Dat vindt echter plaats in de wintermaanden, als de sneeuw door de lage temperatuur geen voldoende smeltwater oplevert. Oostenrijk heeft vooral na de tweede wereldoorlog de beschikking over zeer grote waterkrachtcentrals gekregen, aanvullend met enkele thermische centrales. Zeer globaal kan worden gezegd, dat er twee soorten waterkrachtcentrals zijn. Allereerst het type dat „in” een rivier wordt gebouwd. In de Donau bij voorbeeld is dit op verschillende plaatsen gedaan. Dit zijn dus waterkrachtcentrals, die werken op dezelfde wijze als watermolens, zoals wij deze nog soms in onze zuidelijke provincies aantreffen.

Omdat het scheepvaartverkeer op de rivieren, waarin zo'n centrale is gebouwd, door moet kunnen gaan, is een dergelijke centrale meestal gecombineerd met scheepvaartsluizen. Wij behoeven niet speciaal naar de Donau te gaan om een waterkrachtcentrale, die gebruik maakt van de

stromingsnelheid van een rivier, te zien. Ook in de Moezel in Duitsland zijn dergelijke combinaties van centrals en sluzen in aanbouw.

De tweede soort waterkrachtcentrals zijn die welke aangedreven worden door in een stuwmeer verzameld smeltwater uit de bergen. Omdat men dus te maken heeft met smeltende sneeuw als energiebron, spreekt men wel van „witte steenkool”.

De plaats van een stuwmeer wordt met zorg gekozen. Het moet een „pad” zijn waar veel smeltwater passeert. Bovendien moeten er plaatsen zijn waar de muur van het te vormen kunstmatige meer aan kan worden vastgemaakt.

Het water wordt door buizen omhoog geleid, om tenslotte met meerdere stralen tegelijk het schoepenrad van de turbine te treffen. Aangezien dit principe alleen wordt toegepast als men het water tenminste 600 meter „vijf” kan laten vallen, kan men zich voorstellen met welk een enorme kracht het schoepenrad in draaiende beweging wordt gebracht.

De buisleidingen die het water naar beneden transporteren zijn aan de onderzijde versterkt met ringen, ondanks dat het stalen buizen zijn met een wanddikte van 50 à 60 mm. De druk aan de onderzijde kan oplopen tot 175 kg/cm²!

Kan men niet beschikken over zo'n grote valhoogte, dan kan men ook geen horizontaal opgestelde turbines met een schoepenrad, dat wordt getroffen door waterstralen, toepassen. Men plaatst dan generator en turbine verticaal en men laat het water tegen het verticaal opgestelde schoepenrad stromen.

Door toepassing van een propeller (soort schepsschroef) in plaats van een schoepenrad kan men zelfs bij geringe hoogteverschillen van watervoorraad een turbine (minder dan 100 meter) een bevredigend vermogen aan de generator-ass toevoeren.

In de lakspuiterij Utrecht werkt de heer A. van Egmond, die woensdag 26 december 12½ jaar bij ons bedrijf is. Gefeliciterd.

Natuurlijk dient de bedrijfsleiding van elke centrale te zorgen voor voldoende „grondstoffen”. In die landen, waar men uitstuitend centrals aantreft die met kolen worden gestookt, zijn dergelijke grondstoffenproblemen veel geringer dan bij een centrale die de voedende energie uit een stuwmeer moet halen. „Bijstellen” van water is immers onmogelijk, zodat het voeren van een juist waterbeleid — steeds in overleg met natuurlijke centrals — een dringende noodzaak is. Ook het opvangen van de dagelijkse zeer grote schommelingen van de elektrische energievoorraad van de bij de centrale aangesloten gebruikers stelt hoge eisen aan de leiding.

Bij de zeer grote centrals treft men dan ook wateropslagruimten aan op verschillende hoogten.

Zoals wij reeds bespraken komt er namelijk in de wintermaanden door de lage temperaturen weinig water uit het hooggebergte omhoog. Het kan dan ook gebeuren, dat men in de nachtelijke uren met de „overvloedige” elektriciteit weer water omhoog pompt naar een stuwmeer.

Deze stuwmeren bevinden zich lager dan het grote meer en zij kunnen ook in het algemeen veel minder water bevatten. De dammen voor de grote stuwmeren zijn geweldig. Vooral als men over zo'n dam loopt als de watervoorraad bijna op is, krijgt men een idee hoe breed de muur aan de onderzijde is.

Er komen stuwmeren voor in Europa die bijna 100 miljoen m³ water kunnen bevatten. Een meerje waar men niet in een uurte omheen kan wandelen!

Aan het begin van dit artikel zeiden wij reeds, dat het zich wagen aan voorstellingen over toekomstige energiebronnen en energiebronnen zeer gevaarlijk is. Men kan toch wel zeggen, dat naast de door de kernenergie aangedreven elektriciteitscentrals de waterkrachtcentrals zeker zullen blijven bestaan.

N. W. Lagendijk.

Oplossing puzzel 90

Horizontaal: 1. Metaalmagazijn; 12. Ieger; 13. iet; 14. deler; 16. al; 17. het VDH-tje; 18. e.a.; 19. Dorus; 20. Rie; 21. egard; 22. de; 23. Desna; 24. ei; 25. en; 26. iet; 27. m.o.; 29. al; 31. as; 34. nabewerking; 37. urtica; 39. ethoën; 41. zier; 42. reien; 43. mirt; 44. zom; 45. spa; 46. Maanweg; 50. loera; 52. Ase; 53. roede; 55. kantine.

Verticaal: 1. meloen; 2. egi; 3. tehuis; 4. Aves; 5. ivrei; 6. Medische Dienst; 7. Athene; 8. Adje; 9. zeegod; 10. jif; 11. Neerem; 12. ladderspuzel; 15. Radiomontage; 28. entente; 29. abc; 30. Lear; 31. Aken; 32. sic; 33. egoïne; 35. art; 36. NHM; 38. rfo; 40. Eip; 46. mak; 47. aan; 48. wei; 49. Gre; 51. Ob; 54. dij.

Prijswinnaars

1. (f 15.—) mevr. J. C. Hermans-Geurse, 3361.
2. (f 10.—) K. Bakker, 2933.
3. (f 7.50) A. C. Beisma, 2969.
4. (f 5.—) W. M. Slinger, 1522.
5. (f 5.—) S. W. Holsma, 1554.
6. (f 5.—) B. M. Warmerdam, 2010.

Dank aan Ziekentrost, hazen en collega's voor de mooie fruitschaal die ik wegens mijn ziekzijn heb mogen ontvangen.

L. Duivestijn, ENAF

Inplaats van een verhaal over het leven, leren en spelen van kinderen leek het ons leuk jullie deze keer eens iets te laten vertellen over Platero.

DE SPELETTJES VAN PLATERO

Er was eens een ezeltje dat Platero heette, en hij was zo wit als zilver. Hij hield erg veel van druiven en mandarinjes, en hij kon er zoveel van eten als hij wilde, want hij woonde in Moguer, waar een overvloed aan sinaasappels en druiven is, zelfs voor de ezeltjes die smulpapen zijn en die nooit genoeg van het fruit eten krijgen.

Maar waar ligt dat „Moguer“? Para-dijs? Het ligt in Andalucia, dat, vanzelfsprekend, een deel van Spanje is.

Het verhaal van Platero werd geschreven door zijn vriend Juan Ramón, een man die dichter was, en die de ezeltjes heel goed begreep.

Als Platero opstond en zich volgegeven had met vruchten, ging hij met de kinderen naar school. Maar hij ging nooit naar binnen, hij de deur draaide hij zich om.

Er was in Moguer een school voor kleine kinderen, waar Platero graag heen zou zijn gegaan, want daar leerden zij lezen a. e. i. o. u. en hij vond dat leuk.

Maar hij was bang dat de juffrouw hem met een stok zou slaan want hij kon geen streepjes schrijven.

Tijdens de klassesuren liep Platero rond, en ging met de rozen spelen, die niet naar school gaan, of hij ging tegen de kleine palmboomjes staan halven. Maar de rozen trokken hem meer aan, en wanneer de rozen zich in Platero's ogen weerspiegelden, leken deze ook rozen.

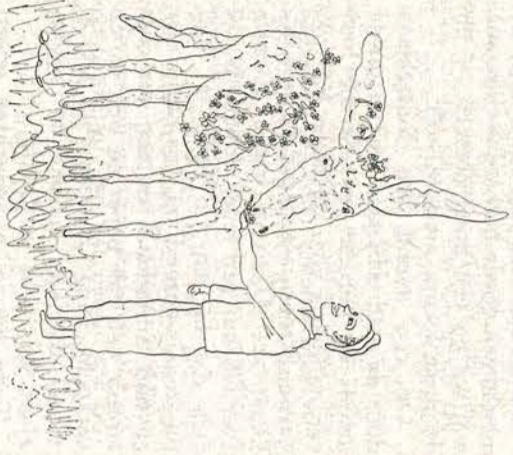
Op een dag, toen hij zachtjes aan de bloemen snuffelde, was hij niet voorzichtig genoeg en kreeg hij een doorn in zijn poot. Het was verschrikkelijk! Hij-

tero. Het is een verhaal over een Spaans ezeltje, dat enfin, lees maar verder.

lend en mank lopend kwam hij bij Juan Ramón om te vragen of deze de stekel eruit wilde halen, en later toen hij als een herstellende zieke languit aan de oever van de rivier lag, ging hij naar de zwaluwen kijken die hem toeschreeuwden.

„Platero, kleine Platero, kom je met ons spelen?“

Van toen af aan, nam hij zich voor om te leren vliegen, om met de zwaluwen mee te gaan en in de lucht krige-

De kinderen waren de vriendjes met wie hij het liefste speelde. Zij brachten hem meestal naar de beek met de populieren om te spelen, en zij kwamen met

hem terug, vol beladen met bloemen uit de wei, die vochtig waren van de aprilregen. Platero draaide onderweg steeds zijn kop om, om van de natte bloemen te knabbelen. Hij at graag bloemetjes. Ook hield hij er veel van om water met sterretjes te drinken. Juan Ramón zette 's avonds als er geen wolken aan de hemel waren, een emmer water uit de put voor hem klaar. Daar weerkaatste de sterrenhemel zich in, en zo, voordat hij ging slapen, dronk Platero op het binnenplaatsje één of twee emmers met „sterrenwater“ op.

Een ander leuk spelletje was om met de kinderen naar de fontein te gaan, op de hete dagen van de lange droge zomer. De kinderen staken hun handen onder de koude waterstraal; als Platero aan de beurt was, stak hij heel zijn harige hoofd onder het water, terwijl hij van plezier balkte.

Het kleine meisje trok hem dan aan zijn oren, omdat zij bang was dat hij zou verdrinken, en toen het gebeurde dat het kleine meisje in de fontein viel, doordat zij Platero van de waterstraal wilde wegtrekken, was het ezeltje de eerste die aan haar trok om haar eruit te halen, door in haar jurkje te happen met zijn grote mond met tanden.

Als de kinderen spookje speelden en een zak over hun hoofd trokken, stook Platero op, zo zenuwachtig werd hij, en hij genoot er meer van dan alle anderen omdat hij veel bangere was dan iedereen.

Om twaalf uur 's middags, als het hele dorp naar brood ruikt dat men niet uit de ovens gehaald heeft, heeft Platero honger; het is de tijd dat de kinderen uit school komen en regelrecht naar huis gaan om een stukje warm brood te bemachtigen. Platero doet dan net alsof hij toevallig de bakker tegenkomt, die hem het lekkerste broodje dat hij in zijn mand heeft in zijn mond stop. Het is het meest bruin gebakken en het zachtste broodje, waar Platero met smaak op kauwt. En daarna gaat hij zijn middagdutje doen in de hut van de kolenboer.

Daar zingt een meisje een slaapliedje om haar kleine broertje, Platero en zich zelf in slaap te sussen.

Platero had een enorme hekel aan veulens, want een van hen had hem mishandeld en hij had nog een litteken van een trap van dat veulen op zijn schouder. Het gebeurde zo:

Juan Ramón ging met een paar vrienden naar een boerderij waar de jonge paarden met hoefijzers beslagen werden. En Platero wilde beslist ook mee. „Maar hoe kan jij nu mee, mijn jongen“, zei Juan Ramón. „We gaan toch te paard en jij bent een ezel.“

Platero zeurde zo lang totdat iemand op zijn rug klom en toen gingen ze op weg. Wat was het fijn om zomarm door het open veld te draven.

Platero wilde spelen en stootte met zijn neus tegen de achterbenen van het voorste paard aan. Deze gaf hem daarvoor verschillende trappen en beet hem ook nog.

De mannen zeiden hem toen: zie je wel dat je neugens mee naar toe kan gaan als wij met paarden zijn!

Platero bleef nog heel lang daarna boos op de mannen. Ondertussen had Platero niet vergeten om aan zich zelf elke dag een vliegtes te geven. Hij ging steeds hoger springen en hij zal er op te wachten dat er vrien-

JAN ADRIAENSZ LEEGHWATER

Natuurlijk hebben velen van jullie wel eens van Leeghwater gehoord. Maar weten jullie ook dat Leeghwater eigenlijk een bijnaam is? Neen? Dan willen we dat graag eens vertellen. Eigenlijk heette hij Jan Adriaenszoon, dus zoon van Adriaan. Hij werd in 1575 in De Rijp, een plaatsje in Noord-Holland, geboren. Zijn vader was een boer, die daarnaast ook timmerman, metselaar en medelidmaker was. Vooral zoon Jan voelde veel voor het bouw- en timmervak. Het meest interesserde hem werstukken waar beweging in zat. Reeds als klein kind kon hij urenlang naar het snorrende spinnewiel van zijn grootmoeder zitten kijken. Ook voor de bouw van molens had hij veel belangstelling. In die tijd waren er heel veel molens in Noord-Holland en vaak gebeurde het, dat bij zware stormen het land onder water liep of zelfs grote stukken ervan werden weggeslagen. Jan Adriaensz, vond kleine verplaatsbare molens uit, de z.g. spinnekoppen die de boeren konden gebruiken als het hoog water was geworden. Deze molens zorgden er

dan voor dat het water weer zakte. De boeren waren natuurlijk erg blij met deze uitvinding en ze gingen hem Jan Adriaensz. Laagwater noemen, omdat hij van hoog water laag water kon maken. Door de wat eigenaardige uitspraak van de aas werd er al gauw Leegwater van gemaakt en zo is hij in de geschiedenis bekend geworden.

Simon Steyn, een oudere tijdgenoot en natuurkundige, gaf de stoot tot de verwerking van Leegwater's idee om pol-ders leeg te malen door molens. Het eerste gebeurde dat met de Beemster, daarna de Schamer, de Pummer en de Wijde Wor-mer en nog enkele andere kleine polders in Noord-Holland. Leeghwater begon al gauw heel beroemd te worden en kreeg opdrachten uit Frankrijk, Engeland en Duitsland. Zijn grootste droom was om ook de Haarlemmermeer droog te maken, maar dat vonden de mensen in die tijd te riskant. Hij heeft het niet meer beleefd want pas 3 eeuwen later is dat gebeurd en wel met stoomgemalen in plaats van molens.

PUZZELS VOOR DE KERSTVAKANTIE

Zo, jongens en meisjes, deze Jeugd-krant is weer een puzzelkrant. Zoals velen van jullie al weten, zijn daarmee mooie prijzen te verdienen.

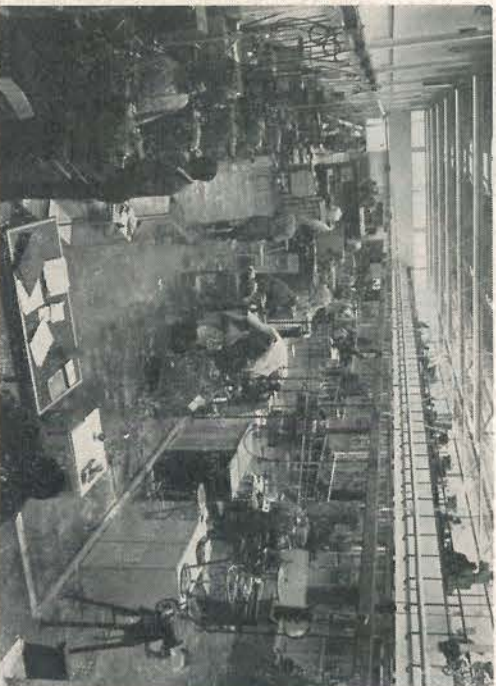
Allereerst. Voor alle kinderen een kleurplaat. En wat voor één! Onze tekenaar „Ben“ heeft de kerstman getekend die na een reis door de ruimte op de man is geland en daar een maannammetje verplijdt met een Erres Radio bouwdoos. Achter-

Voor de kinderen van 8-9-10 jaar. Als afwisseling weer eens verborggen plaatsnamen. Hier zijn ze. Kijk goed en schrijf in je oplossing de cijfers 1 t/m 10 onder elkaar en daarnaachter de plaatsnamen die je hebt gevonden:

1. Ja, als Thea dat zegt, zal het wel waar zijn.
2. „Dat bestaat niet“, riep hij uit.
3. „Knol sta stil“, zei de vrachtrijder.
4. Wij hebben dat wel gedacht.
5. De trap had elf treden.
6. De dokter schreef voor wat er inge-nomen moest worden.
7. Voor de taart had moeder gember genomen.
8. „Willen alle dames en heren gaan zitten?“, vroeg de voorzitter.
9. „Hebt geen vrees. Wij komen“, sprak Ivanhoe.
10. Treur maar niet. Morgen schijnt de zon weer!

Vervolg pag. 4

Vervolg pag. 3 kolom 1

Hal van de Mechanische afdeling T.C.

ONZE HUIVESTING

In het complex Maanweg verrees naast de Gerechtschapkerij een modern ingerichte hal om de Mechanische Afdeling T.C. te huisvesten. Vlak daarnaast kwam enkele maanden later een fabricagezaal gereed, waarin de afdelingen Eindmontage T.C., Voormontage T.C. en Montage Elektronische Apparaten gehuisvest werden.

Zo goed als gereed is een volkomen aan de eisen van deze tijd aangepast chemicaliënmagazijn.

Het is in het korte bestek van dit oogenblik onmogelijk om alle nieuwbouw en verbouwingen die bij onze bedrijven plaatsvonden precies op te noemen. Wij doen dus een vrij willekeurige greep.

Ook wat de verbouwingen betreft, is niet stil gezeten. De kantoren op de 3e verdieping van het hoofgebouw werden gemoderniseerd. Er werden verbeteringen aangebracht aan de kantoren op de 4e verdieping en men is druk bezig de ruimte die in het eerste Telco-gebouw is vrijgekomen opnieuw in te richten voor de afdelingen die daar een ruimere huisvesting zullen krijgen.

In het keelhuis werd plaats gemaakt voor een nieuwe Stork LVM ketel.

Ook buiten Den Haag werden bouwactiviteiten ontwikkeld. In onze gebouwen in Utrecht werden verschillende veranderingen en uitbreidingen aangebracht, waarbij speciaal opviel het moderniseren van de ruimten in de Bloemstraat.

DE ONDERNEMINGSRADEN

Door de redactie van ons VDH-tje gevraagd u in 't kort een en ander te vertellen over de werkzaamheden van de Ondernemingsraden in onze bedrijven in het nu bijna afgelopen jaar, menen wij deze gelegenheid tot een laatste (zij het eenzijdig) contact in dit jaar niet onbenut te mogen laten. Want, het dient eerstlijkheidshalve te worden gezegd, nog steeds niet bestaat bij alle VDH-ers een duidelijke en juist beeld van wat zoal tot de taak van een Ondernemings-Raad (aad) hoort en omtrent de plaats die zij in het bedrijf inneemt. Misschien vindt dit weer zijn oorzaak hierin, dat de Voorlichtingsavond die de OR Maanweg onlangs organiseerde door weinigen werd bezocht. Maar hierbij willen we niet te lang stilstaan, alles heeft z'n tijd nodig. Keulen en Aken werden naar men zegt ook niet op één dag gebouwd.

Bij verschillende gelegenheden hebt u door middel van een publicatie in het VDH-tje of op andere wijze van OR-acties weten in onze bedrijven kennis kunnen nemen. Maar niet al hetgeen in besprekingen en overlegingen naar voren komt, is voor publicatie vatbaar; soms niet omdat het gaat over het uithangen van adviezen aan onze directie of aan andere organen, en evenmin voor zover 't betreft het aandeel dat OR-leden (gehad) hebben in de werkzaamheden van de verschillende commissies in onze bedrijven.

Zo mogen we u noemen het aandeel van OR-leden in het werk van Classificatie-, Taref- en Veiligheidscommissie; de medewerking aan onze nieuwe Pensioenregeling, het Ondernemingsfonds en het Studiefonds; het bijdragen tot het functioneren van de commissie Jeugd zaken; de medewerking bij wijziging van OR-reglementen; de werkzaamheden binnen de commissie Arbeidszaken, de Ontspanningscommissie en de commissie Ziekentrust.

In al deze activiteiten hebben de OR-leden (uw OR-leden) gepoogd de belangen van u, medewerkers in de VDH-bedrijven, te behartigen en een goede onderlinge samenwerking te bevorderen, zozeker noodzakelijk voor het zo goed mogelijk functioneren van de Onderneming, waarbinnen wij allen immers ons dagelijks brood verdienen. Gepoogd slechts — of we daarin ook zijn geslaagd, dat moeten we aan uw beoordeling overlaten.

We besluiten dit korte verslag gaarne met een woord van dank aan onze directe voor de medewerking en de steun, die de Ondernemingsraden bij het vervullen van hun taak van haar zijde steeds mogen ondervinden.

Met vertrouwen zien we het nieuwe jaar tegemoet, dat voor allen, directe, personeel en huisgenoten, moge worden een gelukkig 1965. A. F. Spies.

DOOR DE DOOD

ONS ONTVALLEN

In het jaar 1962 werden 4 Van der Heemers uit onze gemeenschap weggenomen.

Op 2 maart overleed plooiingssing en van onze medewerkers in Utrecht, de heer D. Methorst.

In de fabriekskantoor bereikte ons het bericht dat de heer J. J. van den Boogert was heengegaan, na een langdurig en smartelijk lijden. Hij was vele jaren in ons bedrijf aan de Maanweg werkzaam

geweest.

Hoewel wij wisten dat onze president-directeur, de heer L. W. van der Heem, ziek was en het enkelien bekend was dat hij aan een ernstige ziekte leed, kwam toch het overlijden van de heer Leo Ven op 30 november te

onverwachts. Het jaar 1962 zal in de geschiedenis van Van der Heem het jaar zijn waarin de enige nog in leven zijnde stichter van ons bedrijf ons ontviel.

Nog pas ruim 2 maanden in onze dienst aan de Keulsekade in Utrecht kwam onze jonge medewerker D. A. van der Ven op 30 november te overlijden. Zij rusten in vrede. Vervolg pag. 3 kolom 1

EEN BLIK

De Keulsekade kreeg meer fabricage- en magazijnruimte en ook ons bedrijf in Sneek werd met een magazijnruimte uitgebreid.

Dit jaar werd een begin gemaakt met de nieuwe fabriek in Sneek; enkele van onze Technische Diensten verhuisden naar moderne, eigen panden.

De Verenigde Stofzuigerfabrieken, zoals bekend samen opgericht door de N.V. Philips' Gloeilampenfabriek en Van der Heem N.V., startten de bouw van hun nieuwe pand in Leeuwarden.

Zoals u ziet hebben wij op het gebied van uitbreiding en modernisering van ons gebouwencomplex in 1962 niet stil gezeten.

ARBEIDSVoorwaarden

Op het gebied van de arbeidsvoorwaarden gaf het afgelopen jaar een aantal uitbreiding verbeteringen voor betrokkenen betreffen.

1 januari werd een nieuwe regeling voor mandloners l/m klasse 6 van kracht, die een aantal belangrijke verbeteringen bevatte. Een greep hierruit.

De bazen werden maandloner. De maandloners die 45 uur werken krijgen op hun salaris een toeslag van 8 1/2%.

De extra vakantieregeling voor langdurig dienstverband verbeterde en er werden technische wijzigingen in de loonschaal aangebracht, die in de loop van dit jaar voor een aantal medewerkers tot loonsverhoging leidde.

Op 1 april kreeg het gehele personeel de reeds in juni 1961 toegezegde 3% loonsverhoging.

DIT MAAKTEN WIJ

Regelmatig hebt u dit jaar beschreven in het VDH-tje aangetroffen van nieuwe producten, die door Van der Heem ontwikkeld zijn. In dit Oudejaarsnummer willen wij deze producten nog eens in vogelvlucht de revue laten passeren uit een ander oogpunt, namelijk dat Van der Heem hiernaar een waardevolle bijdrage levert aan de opmars van het elektrisch comfort in de huishoudens, waardoor het leven zozeker wordt verraangenamd en vergemakkelijkt.

Van der Heem streeft er bewust naar te stellen op de markt te brengen die esthetisch verantwoord zijn. En de praktijk bewijst, dat dit streven succes heeft.

Daarnaast stonden onze nieuwe toestellen dit jaar in het teken van bedieningscomfort. Bij de TV 5636 uit zich dit in een speciaal bedieningscentrum, dat visueel praktisch niet meer storend is en bovendien voor de leek het toppunt van een voldoende bediening betekent.

Een aardige variatie op het thema bedieningscomfort is toegepast in de radio/televisiecombinatie, type TR 4635. Voor mensen, die onvoldoende ruimte hebben om radio en televisie naast elkaar te plaatsen, zoals allenstaanden, Kleinbinaut, bejaarden, is dit een ideale combinatie, waarbij de radio in het televisietoestel is gebouwd.

ACHTEROM

De vormgeving van radiotoestellen, die zich de laatste jaren kenmerkte door strakke lijnen, is gehandhaafd. In 1962 hebben de toestellen nog fijnere contouren gekregen.

Speciale vermelding verdient onze benaming: het all transistor toestelletje RP 164, dat onlangs uitvoering in het VDH-tje is beschreven. Het is zo klein, dat men het in de palm van de hand kan houden.

Onze Nederlandse verkoopmaatschappij, R.S. Stokvis & Zonen N.V., is bijzonder enthousiast over dit „vestzak" toestel en heeft kans gezien in korte tijd er reeds een aanzienlijk aantal van te verkopen.

De vraag naar portables blijft in binnen- en buitenland stijgen. Door regelmatige uitbreiding van de serie en het ontwerpen van aantrekkelijke toestellen, probeert ERRES haar deel in de atzet te krijgen. Als vlaggeschip in de reeks draagbare apparaten is dit jaar de RP 763 uitgekomen, een supertoestel, ook met FM uitgerust. Bij vele afnemers heeft dit type een verrassende ontvangst gevonden.

Bij de groep radio moet iets van de nieuwe platenlijner, de PS 101, worden vermeld. Met deze stereo-platenlijner, die technisch voortreffelijk is toegerust en er bijzonder smaakvol uitziet, kan aan de wensen van de meest verwendende platenlijnerhebber worden voldaan.

Solex. Tengevolge van het bijzonder slechte weer is de verkoop van bromfietsen in Nederland dit jaar over de gehele linie teleurstellend geweest. Menige fabrikant van bromfietsen moppert dan ook, zoals

Vervolg VAN PAG. 2

DE IDEEËNBUS IN 1962

Tot december 1962 werden 425 ideeën ingezonden. Dit is meer dan in 1960 en voorgaande jaren, doch minder dan in 1961. De teruggang is ca 20% wat toch niet nodig is daar nog op vele punten verbeteringen kunnen worden aangebracht.

Van deze 425 ideeën werden tot dusver 383 stuks afgehandeld en 29 van het voorgaande jaar, zodat 410 ideeën konden worden afgehandeld. Hiervan werden er 172 of 42% belondd. Deze beloningen liepen uiteen van f 5,— tot f 850,—. Het gemiddelde was in het afgelopen jaar f 36,— per belondd idee.

Hoewel wij over 1962 dus niet kunnen zeggen dat het een slecht jaar was wat het aantal ingezonden en belondd ideeën betreft, menen wij dat veel meer mogelijk is.

Als iedereen zijn werk kritisch bekijkt dan zal het blijken dat op vele handelingen bespaard kan worden. Aangezien wij steeds meer naar een kopiersmarkt toegaan is het noodzakelijk dat onze artikelen door lage prijzen en prima uitvoering verkoopbaar blijven. Daartoe kunt ook u medewerkers door het meedenken en het inzenden van uw ideeën.

Secretaris ideeënbuis Maanweg.

OUDE en NIEUW

Verlaten weg, waar stenen dof weerkatsen
 Het kille licht, dat op verlaten plaatsen schijnt,
 Die door hun leegheid doelloos schijnen.
 En in het duister van de nacht verdwijnen.
 Contouren, die ons overdag omgeven,
 Die deel uitmaken van ons leven.
 En van ons daagelijks wel en wee.
 De nacht neemt ze naar donkere verten mee.
 Gebouwen, die door kinderhand
 Bij 't spelen schijnen vergeten,
 Staan zonder zin.
 En schijnen van hun band met ons niets meer te weten.
 't Is Oudjaarsnacht
 En eenzaam is de wacht binnen de muren.
 Traag glijden de uren
 Naar middernacht.

Maar morgen en iedere dag opnieuw
 Brengt zon weer zin en doel
 Aan iedere steen, aan ieder raam.
 Dan brengt ons het gevoel
 Voor werkzaam zijn weer hier tesaam.
 Dan is weer alles als vanouds
 Vertrouwd en vol geluiden.

Nu is het stil en alles zwijgt,
 Tot straks de klokken luiden!

N. J. M. Noordendorp

JANUARI

3. ir S. J. Noteboom
3. A. Jacobs
5. D. v. d. Meer
10. C. Deen
10. J. H. Weber
17. M. de Baar

1522
 U 2333
 4601
 2443
 U 2871
 U 2871*

FEBRUARI

1. E. Bly
1. C. H. Hydra
1. F. Mostert
14. J. J. Kersten
21. L. M. Griep
24. J. Siem

1700
 1700
 3308*
 6800
 1512
 U 2625

MAART

4. J. N. Bouman
4. J. A. Wemelsfelder
11. C. v. d. Hak
16. I. de Bruin
18. P. C. van Leeuwen
18. G. H. Platzer
18. J. Visse
18. J. K. C. Vlandré
25. J. F. G. v. d. Berg

1537
 2121
 2532
 1514*
 2632
 1512
 2531
 1527
 2531

JUNI

1. Z. J. Koning
4. L. den Arend
4. A. P. Freekenhorst
7. W. Ridder
11. D. A. Huizing

7100
 6100
 2651
 2633*
 2122

JULI

1. ir J. de Mey
1. J. A. G. van Eeverdingen
2. H. P. Prima
2. J. Pison
15. C. H. Brakman
15. F. Schoenmaker
29. G. Meyers
29. J. Wolfjer

2000
 1523
 1511
 2324
 E 2000
 2633
 2613
 2651

NOVEMBER

9. D. van Peursen
28. mevr. G. M. Barkmeyer-Beer
28. T. Lith
28. mej. A. M. de Ridder

2333*
 3370
 2440
 2633

AUGUSTUS

1. M. Huysman
5. R. Hoek
5. J. J. Rensen
8. M. Zuydwijk
12. mevr. G. H. Leydeckers-Fisher
12. H. C. J. M. Meddens
15. mej. A. M. M. v. d. Hof
19. mej. M. G. Donkersloot
19. J. de Jong
19. W. J. Laurentius
22. W. J. J. van Deijl
22. A. Revel
26. T. J. v. d. Velde
29. H. C. Meyer

2651*
 2635
 U 2625
 3500*
 2614
 3692
 U 1541
 6800
 1521
 S 2690
 U 2625
 U 2645
 2612
 4614*

DECEMBER

4. mej. M. P. Wijlands
11. G. J. Booden

U 2625
 6100

SEPTEMBER

1. J. G. W. Bras
1. M. Eethof
1. E. H. Godewski ing.
5. G. A. Bernard
5. G. Meyer
7. C. Schrevel
12. M. van Dongen
12. J. H. Stal
12. J. M. A. Bolleboom
12. M. Weldam
12. D. v. d. Elst
13. W. Pel
19. J. J. Slagmolen
27. mej. R. Landré
27. A. J. de Craen
30. A. W. de Vos

3691
 6000
 2659
 2531
 U 2333
 7100*
 2633
 7100
 2442
 U 2645*
 2531
 U 2645*
 U 2625
 VDH internat.
 2632
 U 2531

OKTOBER

1. J. I. v. d. Heyden
2. ir C. Dullemond
2. mevr. H. M. v. Houten-
 v. Slingeland
2. P. J. L. Postma
4. F. Wassenburg
4. W. M. Ceulen
9. mevr. M. J. M. Moolenaar-
 Helders
16. C. J. Buys
16. J. v. d. Wees
17. J. N. Bolwerk

1521*
 1512
 VDH internat.
 S 2690
 1521
 2010
 2633
 2531
 1554
 U 3220*

* = 25 jaar dienstverband
 overigen = 12½ jaar dienstverband

U = Utrecht
 E = ENAF
 S = Sneek
 overigen = Den Haag.

M-N H (ML=JR), D-U+H (D=T)
 P T A-L+T Z-W T D (N=O),
 U N-GE J-D V-T V
 S - - , W U V (O=L)
 J -E (OT=UD) JS -
 M-N V-T -I+O TE (A=U)
 Z-T.

letters, waarbij u zelf uit moet zoeken
 waar de toegevoegde letter(s) in het door

EEN OPGAVE

Voor de jaarwisseling willen wij u dit
 keer vermoeten met een speciale rebus,
 waarbij wij enigszins hebben gebroken
 met de gangbare rebusregels. Hiernaast
 ziet u het woord „rebus“ weergegeven:
 een reus met een b in het midden. Nogal
 eenvoudig dus.

Maar in de rebus zelf hebben we het
 u iets moeilijker willen maken. Daar ge-
 ven wij u een tekening met een of meer

de tekening uitgebeelde begrip moet(en)
 worden geplaatst. Het woord „rebus“ kan

VOOR JONG EN OUD

dus ook worden uitgebeeld door een reus,
 die een B vasthoudt.

Wij wensen u meer dan ooit succes!
 Oplossingen moeten uiterlijk woensdag
 9 januari 1963 in het bezit zijn van me-
 juffrouw Hartsuiker, redactie VDH-tje.

De volgende prijzen zijn beschikbaar:
 1e prijs f 25,—, 2e prijs f 20,—, 3e
 prijs f 15,—, 4e, 5e en 6e prijs f 10,—.

Dit is dan het laatste VDH-tje van 1962, het waren er dit jaar 48.

Wij hebben getracht u, mede dank zij de medewerking van verschillende
 VDH-ers, voor te lichten over de belangrijkste gebeurtenissen uit onze
 bedrijven.

Hopenlijk zijn wij daarin geslaagd.

De laatste regels van het laatste VDH-tje van dit jaar besteden we graag
 aan de wens voor u „Een voorspoedig 1963“ en voor ons „In 1963 zo mogelijk
 nog meer medewerkers voor ons personeelsorgaan“.

De redactie.